

## АНАЛІЗ ДИНАМІКИ КІЛЬКОСТІ АПТЕК, ЯК ВІДПУСКАЮТЬ ЛІКИ ЗА ДЕРЖАВНОЮ ПРОГРАМОЮ «ДОСТУПНІ ЛІКИ» В УКРАЇНІ ЗА УМОВ ВПРОВАДЖЕННЯ ВОЄННОГО СТАНУ

Таран В. В., Панфілова Г. Л.

*Національний фармацевтичний університет, м. Харків, Україна*

*Кафедра організації та економіки фармації*

[panf-al@ukr.net](mailto:panf-al@ukr.net)

**Вступ:** реалізація державних гарантій з надання ефективної та доступної медичної та фармацевтичної допомоги хворим на хронічні патології здійснюється в Україні навіть за умов воєнного стану. Важлива роль в організації комплексу заходів з фінансової підтримки з боку держави зазначених груп хворих належить аптекам.

**Мета роботи:** проаналізувати динаміку змін кількості аптек в Україні, які приймали участь у державній програмі «Доступні ліки» за умов воєнного стану.

**Матеріали та методи:** досліджувалися дані, які представлені на офіційному сайті НСЗУ (<https://nszu.gov.ua/>), застосовувалися загальнотеоретичні, а також методи математико-статистичного аналізу.

**Результати та їх обговорення:** встановлено, що на початку жовтня 2023 р. в Україні за програмою «Доступні ліки» працювало понад 13 тис. аптечних закладів різної форми власності та господарювання. Найбільша їх кількість (1378 закладів) представлена у м. Києві, а найменш (92 закладу) у Херсонській області. Встановлено, що у 2023 р. відбулось зниження кількості аптечних закладів, що беруть участь у реалізації цієї програми у прифронтових областях, а також тих регіонах, в яких ведуть активні бойові дії. Наприклад, в Донецькій області у жовтні 2023 р. налічувалась всього 208 аптек, а у Луганській - 1 аптека, яка відпускала ліки на вказаних умовах. За даними 02.12.2021 р. у програмі «Доступні ліки» приймало участь 11600 аптечних закладів, які представляли 1295 юридичних осіб, що уклали договори з НСЗУ. Із загальної кількості аптек, які приймали участь у зазначеній програмі переважна більшість закладів, а саме 11329 (97,64%) мала право відпускати ЛЗ хворим на серцево-судинні патології, цукровий діабет II типу та бронхіальну астму. При цьому, фактично фармацевтичне обслуговування цих груп хворих за державною програмою здійснювало 9934 аптечних закладів (85,64%). Для порівняння, організацією відпуску ЛЗ для лікування нецукрового діабету наприкінці 2021 р. займалися 7213 (62,18%) аптечних закладів, а розладів психіки та поведінки і епілепсії – 9300 (80,17%) та 1684 (14,52%) відповідно.

**Висновки.** Впровадження воєнного стану в Україні внесли суттєві зміни у географію показників кількості аптечних закладів, які обслуговують населення за цією програмою. При цьому, за умов повномасштабної війни в країні НСЗУ компенсувала у 2023 р. аптекам вартість відпущених ліків за програмою «Доступні ліки» у суму 4 млн., що сприяло підвищенню рівня доступності наданої фармацевтичної допомоги понад 7,5 млн хронічних хворих в Україні.